

Lotteri- og stiftelsestilsynet
Postboks 800
6805 Førde

Deres ref

Vår ref

Dato

13/1162 ME/M2 LG:elt

10.01.2014

Lotteri- og stiftelsestilsynet - statsbudsjettet 2014 - endelig tildelingsbrev

Kulturdepartementet viser til Prop. 1 S (2013–2014), Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014) og budsjettforslag for 2014 fra Lotteri- og stiftelsestilsynet. Videre viser vi til Kulturdepartementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring til Lotteri- og stiftelsestilsynet, fastsatt 12. desember 2013 og oversendt virksomheten desember 2013.

Lotteri- og stiftelsestilsynet er statens forvaltningsorgan på lotteri- og på stiftelsesområdet, og skal innenfor de målsettinger, rammer og ressurser som til enhver tid er fastsatt av departementet, arbeide for å nå målene for den statlige politikken på disse feltene. Lotteri- og stiftelsestilsynet forvalter en rekke virkemidler på Kulturdepartementets ansvarsområder. Lotteri- og stiftelsestilsynet er departementets rådgivende organ på disse områdene.

Tildelingsbrevet er disponert i følgende tre deler:

- Del I Mål
- Del II Budsjetttrammer
- Del III Økonomiforvaltning, risikostyring og internkontroll, rapportering

Sammen med brevet sendes følgende vedlegg:

Styringskalender for 2014 – Lotteri- og stiftelsestilsynet

Vedlegg 1: Budsjettfullmakter for 2014

Vedlegg 2: Årsrapport for 2014

Vedlegg 3: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kulturdepartementet i 2014

Vedlegg 4: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt prosjekt-/investerings- og enkelttilskudd fra Kulturdepartementet i 2014

Vedlegg 5: P-6/2013 Fellesføring i tildelingsbrevene for 2014

DEL I: OVERORDNEDE MÅL, FORUTSETNINGER OG VIRKEMIDLER

1. OVERORDNEDE MÅL

Det overordnede målet for norsk lotteri- og pengespillpolitikk er å sikre at lotterier og pengespill avholdes i betryggende former under offentlig kontroll, med sikte på å forebygge negative sosiale konsekvenser av lotterier og pengespill. Samtidig skal det legges til rette for at lotterier og pengespill kan være en inntektskilde for samfunnsnyttig og humanitært arbeid, idrett og kultur.

Det overordnede målet innen stiftelsesområdet er å skape trygghet og tillit til stiftelser som organisasjonsform.

2. MÅL

Det legges til grunn følgende mål for Lotteri- og stiftelsestilsynets virksomhet:

- Forsvarlig lotteri- og pengespilltilbud i Norge
- Forsvarlig fordeling av inntekter fra lotterier og pengespill
- Lovlig forvaltning av stiftelser
- Forsvarlig forvaltning av ordningene for merverdiavgiftskompensasjon som gjelder for frivillige organisasjoner og bygging av idrettsanlegg

For å gjennomføre sine oppgaver, råder Lotteri- og Stiftelsestilsynet over følgende virkemidler:

- tilsyn og kontroll, inkl. sanksjonsmuligheter
- regulatoriske verktøy (lover, forskrifter mv)
- tilskuddsforvaltning
- informasjon og veiledning

Lotteri- og stiftelsestilsynet virksomhet skal være basert på vesentlighet og risiko. Lotteri- og stiftelsestilsynet skal organisere sin virksomhet og sitt arbeid i samsvar med hovedinstruks fastsatt av Kulturdepartementet.

Lotteri- og stiftelsestilsynet har ansvar for å planlegge virksomheten i 2014 på en slik måte at virksomhetens mål oppfylles innenfor rammen av disponible ressurser, jf. § 4 i reglement for økonomistyring i staten og punktene 2.2, 2.3 m.fl. i Lotteri- og stiftelsestilsynet hovedinstruks. De ulike ansvarsområdene i tilsynet finansieres av egne inntekter.

Lotteri- og stiftelsestilsynet må selv operasjonalisere målene på en slik måte at fremdrift kan sikres og måloppnåelse rapporteres innenfor de ulike områdene, jf spesielt prioriterte områder under pkt 3 nedenfor.

3. PRIORITERTE OPPGAVER FOR 2014

3.1 Tilsyn og kontroll

Tilsynsaktiviteter er et viktig virkemiddel både på lotteri- og på stiftelsesområdet. Lotteri- og stiftelsestilsynet har de siste årene kommet langt i utviklingen av en helhetlig tilsynsmetodikk, basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger. Kriteriene for kategorisering av tilsynssaker skal legges til grunn for den konkrete planleggingen av tilsynsaktiviteten. All tilsynsaktivitet skal ha et forebyggende perspektiv, hvor målsettingen over tid skal være å bidra til en best mulig etterlevelse av regelverket både på lotteri- og stiftelsesområdet.

Dette arbeidet skal videreføres, og følgende generelle styringsparametere gjelder:

Styringsparametere:

- En analyse av avdekkede regelverksbrudd og utviklingen av dette over tid.
- En vurdering av årsakene til eventuelle avvik fra tilsynsplanene for 2014.
- En vurdering av saker som blir omgjort i klagebehandlingen, både utviklingen i antall og en analyse av årsaker til omgjøring.

Norsk Tippings nettbaserte spill er et nytt tilbud på markedet. For å sikre at også disse spillene videreutvikles i en forsvarlig retning, må Lotteritilsynet utvikle en metode for et effektivt tilsyn med Norsk Tippings nettbaserte spilltilbud.

Styringsparametere:

- Gjennomføring av et effektivt tilsyn med nettbaserte spill
- En vurdering av om NTs nettbaserte spill har hatt intendert kanaliseringseffekt og ivaretatt sosiale hensyn skal foreligge innen utløpet av 2014.

Tilsynet med Norsk Tippings spilltilbud mht ansvarlighet bør styrkes. Lotteritilsynet bør som et ledd i dette utarbeide en årlig rapport med vurdering av i hvilken grad Norsk Tippings spillportefølje bidrar til målet om å begrense pengespillproblemer. Rapporten må foreligge tidnok til å kunne behandles på Norsk Tippings generalforsamling. Det er også behov for å bedre faktagrunnlaget om spillproblemer i Norge.

Styringsparametere:

- En vurdering av om NTs spilltilbud er egnet til å oppfylle målet om å ha minst mulig omfang av problematisk spillatferd skal foreligge innen 15. mars.
- En vurdering av resultatene av en befolkningsundersøkelse om spillproblemer skal foreligge i løpet av 1. halvår 2014.

Lotteritilsynet er ansvarlig for oppfølgingen av flere konkrete tiltak i *Nasjonal handlingsplan mot kampfiksing i idretten 2013-2015*, se også omtale under pkt 1.3. Lotteritilsynet skal blant annet gjennomføre tilsyn med de systemer Norsk Tipping har etablert for å håndtere risiko for kampfiksing, samt etablere og gjennomføre andre tiltak, herunder også informasjonstiltak.

Styringsparametere:

- Gjennomføring av egne tiltak i *Nasjonal handlingsplan mot kampfiksing i idretten 2013-2015*.
- Gjennomføring av tilsyn ved Norsk Tipping
- Analyse av resultatet av gjennomført tilsyn

- En vurdering av informasjonsutveksling og kompetansedeling med de andre partene i handlingsplanen.

Lotteri- og stiftelsestilsynet må prioritere tilsyn med grasrotordningen, for å sikre at kun organisasjoner og foreninger som tilfredsstiller kvalifikasjonskravene i forskriftsverket mottar slike midler.

Styringsparametere:

- Avdekkede tilfeller av misbruk
- En vurdering av mulige årsaker til misbruk

Stiftelsestilsynet skal gjennomføre tilsyn og kontroll i samsvar med strategi for styrking av tilsynsarbeidet for 2013-2015. Saksbehandlingstiden for forvaltningssaker skal holdes på et forsvarlig nivå.

Styringsparametere:

- Utviklingen i dokumentbehandlingstid, sammenlignet med 2013
- Statistikk over samlet saksbehandlingstid
- Gjennomføre effektivt tilsyn med stiftelser
- En vurdering av resultatet av gjennomført tilsyn

Stiftelsestilsynets arbeid skal bidra til å øke stiftelsenenes bevissthet rundt organisasjonsformen, slik at brudd på stiftelsenenes vedtekter, stiftelsesloven og annen lovgivning kan forebygges. Dette kan gjøres gjennom egne informasjonstiltak, egne kontaktarenaer eller på annen måte.

Styringsparametere:

- Gjennomførte tiltak
- En vurdering av effekten av tidligere års tiltak.

3.2 Tilskuddsforvaltning

Lotteri- og stiftelsestilsynet forvalter ordningen med merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner og ordningen som kompenserer for merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Forvaltning av ordningene skal skje i henhold til gjeldende regelverk.

Lotteri- og stiftelsestilsynet skal gjennom sin søknadsbehandling og veiledning bidra til en effektiv og kvalitetsmessig god forvaltning av ordningene med kompensasjon av merverdiavgift for frivillige organisasjoner og ved bygging av idrettsanlegg.

Styringsparametere:

- Antall kontroller under saksbehandling og etterkontroll, med særlig fokus på underledd
- Analyse av kontrollresultater med henblikk på utvikling av regelverk, informasjon og forvaltning av ordningene
- Veileder til forskriften om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner skal ferdigstilles og gjøres tilgjengelig for alle potensielle brukere innen utgangen av 2014.
- Analyse av tilbakemeldinger fra frivillig sektor på informasjon og veiledning fra Lotteri- og stiftelsestilsynet.

Ordningen med merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner ble forenklet i 2013. Formålet var å gjøre ordningen mer tilgjengelig for små organisasjoner. I tillegg ble det gjort justeringer for å sikre at ordningen ikke virker konkurransevridende i tråd med EØS-regelverket.

Styringsparametere:

- Antall små enkeltstående organisasjoner som har søkt i 2014 i forhold til 2013
- Analyse av endringene opp mot målet om å gjøre ordninga mer tilgjengelig

Lotteri- og stiftelsestilsynet forvalter ordningen med tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Dagens tilskuddsordning til 10H og andre automatorganisasjoner videreføres i overgangsperioden 2014 - 2017. Det legges også opp til at organisasjoner som ikke har vært del av ordningen tidligere, skal fases inn i ordningen i overgangsperioden. I 2014 forventes det at Lotteritilsynet vil måtte behandle søknader fra en rekke organisasjoner som ønsker å ta del i ordningen i henhold til de nye vilkårene. De endelige rammer for ordningen og omfanget av Lotteritilsynets arbeid vil først bli avklart etter at departementet har gjennomført en høring høsten 2013 av forslag til modell for fordeling av tilgjengelige midler.

Styringsparametere:

- Gjennomføre fordeling av tilskuddet i tråd med nytt regelverk for ordningen
- En vurdering av konsekvensene av omleggingen av ordningen skal gjennomføres etter første utbetalingsrunde.

3.3 Utredninger, analyser og regelverksarbeid

Tilsynet er departementets fagorgan innenfor sine ansvarsområder, og skal bistå departementet med utredninger, analyser og rådgivning. Tilsynet har også et selvstendig ansvar for å fremme forslag om nye utredninger el.lign, når tilsynet som fagorgan erfarer manglende faktakunnskap på et fagområde.

Departementet oppnevnte i 2013 en ekspertgruppe på pengespillfeltet som skal se på forholdet mellom teknologi og regulering. Gruppen ledes av tilsynets direktør og tilsynet ivaretar også sekretariatsfunksjonen.

Styringsparametere:

- Rapporten skal foreligge senest 1. desember 2014.

Lotteritilsynet skal vurdere nærmere om det er behov for å styrke tilsynets arbeid mot økonomisk kriminalitet på pengespillfeltet, samt hvilke budsjettmessige konsekvenser en slik styrking vil kunne ha, inkludert forslag til inndekning av eventuelle merutgifter. Vurderingen bør også omfatte en avgrensning mot andre offentlige etaters oppgaver.

Styringsparametere:

- Vurdering må foreligge i løpet av 1. kvartal 2014.

Lotteritilsynet må bistå departementet i arbeidet med revisjon av forskriftsverket på pengespillfeltet.

Lotteri- og stiftelsestilsynet må også være forberedt på andre oppdrag og nye utredningsbehov som følge av regjeringsplattformen og andre dokumenter.

3.4 Administrative verktøy og støttesystemer

Interne styrings- og støttesystemer skal være effektive og bidra til god kvalitet på Lotteri- og stiftelsestilsynets arbeid. Lotteri- og stiftelsestilsynet må påse at virksomhetens kompetanse og ressurser er tilpasset de ansvarsområder tilsynet har. Tilsynet må også sikre at virksomheten har endringskompetanse i forhold til endrede samfunnsforhold og rammebetingelser på virksomhetens ansvarsområder.

Styringsparametere:

- Har internkontrollen avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter?
- Er det gjennom risikovurderingen avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler knyttet til virksomhetens aktiviteter?
- En redegjørelse for eventuelle tiltak for å redusere risiko og for å bøte på eventuelle mangler i internkontrollen, og en vurdering av effekten av disse
- En redegjørelse for hvordan internkontroll og risikovurderingen er inntatt i de interne rutinene.
- Vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, herunder kompetanseutvikling, likestilling, HMS/arbeidsmiljø og ytre miljø.

Lotteri- og stiftelsestilsynets effektivitet og kvalitet på saksbehandlingen er også knyttet opp til fungerende og brukervennlige registre på de ulike saksområdene. Data fra disse danner bl.a grunnlag for tilsynets risiko- og vesentlighetsvurderinger og andre prioriteringer som foretas.

Styringsparametere:

- En redegjørelse for eventuelle kritiske driftstans for registre og/eller andre saksbehandlingssystemer
- Årlig plan for videreutvikling av registerne skal være basert på risiko- og vesentlighetsvurderinger
- All videreutvikling skal være brukerorientert.

Innføringen av endringer i styringsdokumenter og –parametere innebærer en risiko i seg selv, og må derfor være gjenstand for løpende evaluering og videreutvikling.

Styringsparametere:

- Ny struktur skal drøftes på etatsstyringsmøte våren 2014, med åpning for å endre/justere styringsparametere dersom erfaringene så langt viser at disse ikke fungerer eller er urealistiske.

3.5 Samfunnssikkerhet og beredskap

Departementet legger til grunn at virksomhetens ledelse har et systematisk og målrettet arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, og at dette er integrert i virksomhetens planverk og styringssystemer. Videre forutsettes det at man har rutiner for systematisk oppdatering av planverk og retningslinjer og et bevisst forhold til hvordan samfunnssikkerhet og

beredskapstenkningen skal integreres i hele organisasjonens arbeid gjennom opplæring og kommunikasjon. Det skal spesielt legges vekt på ledelse, samhandling, kultur og holdninger.

Virksomheten skal utarbeide og årlig oppdatere eksisterende risiko- og sårbarhetsanalyser knyttet til virksomhetens ansvarsområde og manglende robusthet i kritisk infrastruktur, samt vurdere forebyggende og beredskapsmessige tiltak. I de tilfeller det er gjennomført tiltak som avbøter manglende robusthet i kritisk infrastruktur, skal dette dokumenteres. Eventuelle endringer i risikobildet skal rapporteres til departementet. Videre skal det etableres planer for alle typer kriser i egen virksomhet, herunder krisekommunikasjon. Man skal jevnlig øve på ulike scenarioer, slik at erfaringer og læringspunkter kan innarbeides i organisasjonen og planverk. Virksomheten skal avklare ansvar, roller og uklare grensesnitt innen eget ansvarsområde, og mot tilgrensende områder.

Virksomheten må vurdere og dimensjonere sitt arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap, herunder planer, øvelser, kapasiteter og kompetanse, opp mot det samfunnsoppdrag og ansvaret/ansvarsområdet det har og den rollen den kan få i en eventuell krisesituasjon.

3.6 Fellesføring

I henhold til rundskriv P-6/2013 av 18. desember 2013 fra Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet (FAD), jf vedlegg, gjelder følgende fellesføring for 2014:

Redusere og fjerne "tidstyver" i forvaltningen

Statlige virksomheter skal i forbindelse med årsrapporten for 2014 rapportere til eget departement om arbeidet med fjerning av "tidstyver". Det vil si effektivisering av egen drift, regelforenkling og andre gjennomførte forenklingstiltak i egen virksomhet og overfor innbyggere, næringsliv og offentlige virksomheter.

I tillegg bes virksomhetene innen 1. september om å foreslå forenkling av regelverk eller prosedyrekrav fastsatt av andre som skaper "tidstyver" for virksomheten.

For nærmere omtale viser vi til vedlagte rundskriv fra FAD.

På ovennevnte bakgrunn ber departementet om at virksomheten:

- sender forslag til forenkling av regelverk eller prosedyrekrav fastsatt av andre som skaper "tidstyver" for virksomheten til Kulturdepartementet innen 1. september 2014
- innarbeider en rapport om arbeid med fjerning av "tidstyver" i årsrapporten for 2014.

DEL II BUDSJETTRAMMER

Stortinget vedtok 10. desember 2013 Kulturdepartementets budsjett for 2014.

Det er en forutsetning for de tildelte budsjettrammene at virksomheten følger opp de målene og forutsetningene, samt krav til økonomiforvaltning, kontroll og rapportering som er trukket opp i dette tildelingsbrevet.

Kulturdepartementet stiller følgende budsjettrammer til rådighet for Lotteri- og stiftelsestilsynet i 2014:

4. DRIFTSBUDSJETT FOR 2014

4.1 Driftsrammer for 2014

Utgifter

Kap 339 Lotteri- og stiftelsestilsynet

Post		(1000 kr)
01	Driftsutgifter	64 636
21	Spesielle driftsutgifter	7 648

Rammen under post 01 inkluderer midler til dekning av merutgifter som følge av lønnsoppgjøret i 2013 og midler til dekning av arbeidsgiveravgift. Rammen under post 01 inkluderer også midler til drift av klagenemndene (Lotteri, Frivillighetsregister og Stiftelser) og utredninger, analyser m.m innenfor virksomhetens ansvarsområder.

Budsjettet for 2014 på kap 339 post 01 må sees i sammenheng med det varslede lovforslaget om opprettelse av klagenemnd for stiftelser. Siden dette lovforslaget ikke er vedtatt ennå, kan den delen av budsjettet som er knyttet til opprettelsen av klagenemnd for stiftelser foreløpig ikke stilles til tilsynes rådighet. Disse midlene (1,8 mill kroner) vil ikke kunne dekkes av opp av tilsvarende inntekter, jf også omtale under kap 5568 post 71 nedenfor, og budsjettrammen på posten er derfor redusert med 1,8 mill. kroner.

Rammen under post 01 skal også dekke kostnader knyttet til Lotteritilsynets nye tilsynsoppgaver i forbindelse med grasrotordningen og forvaltning av tilskuddsordningen til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner.

Rammen på post 01 Driftsutgifter kan overskrides mot tilsvarende merinntekter på kap. 5568, post 73.

Rammen under post 21 skal dekke administrasjon av merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner og til idrettsanlegg. Rammen kan overskrides mot tilsvarende merinntekter på kap 3339 post 07.

Inntekter

Kap 3339 Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser

Post		(1000 kr)
02	Gebyr – lotterier	6 918
04	Gebyr – stiftelser	267
07	Inntekter ved oppdrag	7 648

Kap 5568 Sektoravgifter under Kulturdepartementet

Post		(1000 kr)
71	Årsavgift – stiftelser	20 564
73	Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	36 887

Inntekstbudsjettet for 2014 må også ses i sammenheng med det varslede lovforslaget om opprettelse av en klagenemnd for stiftelser, jf omtale ovenfor. Forslaget omfatter også en styrking av tilsynets ressurser. Fordi klagenemnda foreløpig ikke er etablert, økes avgiften pr. 1.1.2014 bare for den delen som omfatter styrking av tilsynets ressurser. Departementet holder derfor inntil videre tilbake 1,8 mill kroner av budsjetttrammen på kap 5568 post 71, jf også omtale under kap 339 post 01 foran.

4.2 Plan for disponering av tildelt bevilgning i 2014

Jf pkt. 2.2.3 i instruksen for økonomi- og virksomhetsstyring fra Kulturdepartementet. Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som man vil sette i gang i 2014, må helt ut dekkes innenfor den tildelte budsjetttrammen. I disposisjonsplanen må det derfor innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som virksomheten har planlagt for 2014.

Økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året må i sin helhet dekkes innenfor den tildelte budsjetttrammen.

4.3 Spesielle forutsetninger for disponering av den tildelte budsjetttrammen

Det er avsatt midler til dekning av lønnsutgifter for ansatte i Lotteri- og stiftelsestilsynet, inkludert ansatte sekretariat for klagenemndene. Bevilgningen skal også dekke tilsynets utgifter til de oppgaver som utføres av Brønnøysundregistrene. Videre er det avsatt midler til drift av Hjelpelinjen.

Utgiftene knyttet til de ulike hovedoppgavene som tilsynet har, dvs. lotteri- og pengespillrelaterte oppgaver og oppgaver etter stiftelsesloven, skal i sin helhet dekkes av de respektive refusjoner og gebyrer på områdene, jf. kap. 3339, post 02 og kap. 5568 post 73 for Lotteritilsynet, og kap. 3339, post 04 og kap. 5568, post 71 for Stiftelsestilsynet.

Arbeid og utgifter knyttet til kompensasjonsordningene for merverdiavgift, herunder brukerforum knyttet til ordningen, skal i sin helhet dekkes fra Kap. 315, post 70 (frivillige organisasjoner) og post 82 (idrettsanlegg).

Dekning av den forholdsmessige andelen av kostnadene til administrasjon og ledelse til de ulike områdene skal finansieres på samme måte som skissert over. Dette bør også framgå av regnskapet.

Inntekter i forbindelse med oppdrag knyttet til handlingsplanen mot spilleproblemer skal inntektsføres under kap. 3339, post 07, jf. kap. 339, post 21. Det vises her til merinntektsfullmakt knyttet til kap. 3339, post 07, jf. Prop 1 S (2012–2013).

4.4 Føring av oppdragsinntekter

Inntekter knyttet til oppdragvirksomhet bruttoføres i statsregnskapet på samme måte som øvrige inntekter. For å sikre den fleksibiliteten som er nødvendig for å ivareta intensjonene med oppdragvirksomheten som følge av terminforskyvning av utgifter og inntekter, har Stortinget vedtatt en særskilt fullmakt, jf. Prop. 1 S (2013-2014), forslag til vedtak II, nr. 3 og pkt. 1 nr. 3 i Vedlegg 2 Budsjettfullmakter for 2014 som følger som vedlegg til dette brevet. Fullmakten innebærer at alle ubrukte oppdragsinntekter ved årets slutt kan tas med i beregningen av det beløpet som kan overføres under utgiftsposten for oppdragsutgifter til neste budsjettermin uten begrensning.

4.5 Stillinger/årsverk

Ved disponering av stillinger må virksomheten sette av nødvendige ressurser til oppfølgingen av de forutsetninger, mål og resultatkrav som er lagt til grunn for 2014.

For ytterligere omtale av disponering av stillinger/årsverk vises det til pkt. 3.3.1 i instruksen for økonomi- og virksomhetsstyring fra Kulturdepartementet.

Nærmere regler om tilsetting av personale, opprettelse, inndragning og lønnsfastsetting av stillinger er omtalt i Vedlegg 1 Budsjettfullmakter for 2014.

5. TILSKUDDSBEVILGNINGER FOR 2014

5.1 Tilskuddsrammer for 2014

Kap. 315 Frivillighetsformål

Post		(1000 kr)
70	Mva-kompensasjon til frivillige organisasjoner	1 193 152
82	Mva-kompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	54 977

Lotteri- og stiftelsestilsynet har forvaltningsansvar for begge ordningene.

Bevilgningene på disse postene (jf. Prop 1 S (2013-2014)) skal også dekke kostnadene til administrering av ordningene. Følgende beløp er derfor holdt tilbake:

- post 70 kr 6 848 000
- post 82 kr 800 000

Samlet gir dette kr 7 648 000 til administrering av ordningene. Disse midlene er innarbeidet i tildelingen på kap. 339, post 21, jf. kap. 3339 post 07, foran. Beløpet vil bli overført til Lotteri- og stiftelsestilsynets inntektskonto i 2014.

5.2 Forutsetninger for disponering av tilskuddsmidlene

Jf. pkt. 3.12 i instruksen for økonomi- og virksomhetsstyring fra Kulturdepartementet.

Midler under tilskuddsordningene skal forvaltes i samsvar med regelverket som er fastsatt for ordningene. Regelverket for tilskuddsordningen må følge som vedlegg til tilskuddsbrevet til den enkelte tilskuddsmottaker.

Tilskuddsordningen for kompensasjon av merverdiavgiftskostnader for frivillige organisasjoner skal forvaltes i samsvar med gjeldende regelverk, jf også omtale under pkt 1.2 foran. Formålet med ordningen er å kompensere for kostnader som frivillige organisasjoner har til merverdiavgift ved kjøp av varer og tjenester basert på årsregnskap ett år tilbake i tid.

Tilskuddsordningen for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg skal forvaltes i samsvar med de bestemmelser som årlig fastsettes av Kulturdepartementet.

Tilskuddsordningen for samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner fra Norsk Tippings overskudd skal forvaltes i tråd med gjeldende forskrift og eventuelle supplerende retningslinjer og rundskriv fra departementet.

Vedlagt følger Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kulturdepartementet i 2013 og Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt prosjekt-/investerings- og enkelttilskudd fra Kulturdepartementet i 2013, jf. vedlegg 3 og 4.

5.3 Krav til innholdet i tilskuddsbrev

Jf. pkt. 3.12 i instruksen for økonomi- og virksomhetsstyring fra Kulturdepartementet.

5.4 Regnskapsrapportering og kontroll

Jf. pkt. 3.12 i instruksen for økonomi- og virksomhetsstyring fra Kulturdepartementet.

DEL III: ØKONOMIFORVALTNING, RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL, RAPPORTERING

6. ØKONOMIFORVALTNING

For nærmere omtale av økonomiforvaltningen vises det til kap. 3 i instruksen for økonomi- og virksomhetsstyring fra Kulturdepartementet.

Uforutsette utgifter må dekkes ved omdisponeringer innenfor den tildelte rammen, gjennom bruk av gjeldende budsjettfullmakter, jf. Vedlegg 1, eller ved å redusere den planlagte aktiviteten.

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport pr. 31. august 2014, der det i tillegg til forbruket pr. 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Det vil senere bli sendt ut retningslinjer for utarbeiding av slik rapport.

7. STYRINGSDOKUMENTER, RISIKOSTYRING OG INTERNKONTROLL

Virksomhetens interne styringsdokumenter skal utarbeides i henhold til pkt. 2.2 i instruksen for økonomi- og virksomhetsstyring fra Kulturdepartementet. For nærmere omtale av

risikostyring og internkontroll vises det til pkt. 2.3 i ovennevnte instruks, jf. også omtale av rapportering i Vedlegg 2 Årsrapport for 2014.

Departementet forutsetter at virksomheten jevnlig foretar en vurdering av virksomhetens mislighetsrisiko, og at denne vurderingen blir dokumentert. Videre forutsettes det at etiske standarder knyttet til habilitet, bierverv og mottak av gaver og andre fordeler er implementert i virksomhetens interne retningslinjer og/eller rutinebeskrivelser. I arbeidet med etisk bevisstgjøring er det nødvendig med kontinuerlig holdningsarbeid. Det er viktig å ha gode prosesser for å sikre at retningslinjene er godt kjent i virksomheten.

8. ÅRSRAPPORT FOR 2014

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport. Finansdepartementet har foretatt endringer i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Endringene innebærer at årsrapport og årsregnskap f.o.m. 2014 skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter, jf. pkt. 1.5.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten for 2014 utarbeides som eget dokument og sendes Kulturdepartementet innen medio februar 2015. Eksakt dato for innsendelse av årsrapporten for 2014 vil bli gitt høsten 2014 i departementets årlige rundskriv om innrapportering til det sentrale statsregnskapet.

I henhold til pkt. 1.5.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten skal departementet i samråd med virksomheten avtale omfang og innhold i årsrapportens del I-V. Departementet vil ta dette opp i styringsdialogen med virksomhetene. For nærmere omtale av årsrapporten vises det til Vedlegg 2 Årsrapport for 2014.

Årsrapporten skal sendes elektronisk til postmottak@kud.dep.no

Årsrapporten skal videresendes fra departementet til Riksrevisjonen. Vi ber derfor virksomheten påse at rapporten blir utarbeidet i henhold til ovennevnte krav.

9. STYRINGSKALENDER FOR 2014

Vedlagt følger styringskalender for 2014.

Datoene for etatsstyringsmøtene fremgår av vedlagte kalender. Vårens møte vil i hovedsak dreie seg om rammer og ressurser for 2014, mens høstens møte vil ha 2015 som hovedtema. Faglige spørsmål og prioriteringer tas opp på begge møtene. Endelig dagsorden til møtene settes som vanlig opp etter drøftinger mellom virksomheten og departementet.

10. PUBLISERING AV TILDELINGSBREV OG ÅRSRAPPORT

I pkt. 1.4 i Bestemmelser om økonomistyring i staten, fastsatt av Finansdepartementet 18.09.2013, er det bestemt at underliggende virksomheter skal publisere tildelingsbrevet på sine nettsider så snart brevet er mottatt. Tildelingsbrevet skal publiseres så snart som mulig

uavhengig av om brevet er mottatt før eller etter 31. desember. Vi ber om at virksomheten følger opp dette.

Vi gjør oppmerksom på at tildelingsbrevet også vil bli publisert på departementets nettsider så snart brevet er sendt. Videre vil departementet, i henhold til pkt. 1.5 i ovennevnte bestemmelser, publisere virksomhetens årsrapport på departementets nettsider innen 1. mai eller så snart rapporten er behandlet i styringsdialogen mellom departementet og virksomheten.

Med hilsen

Nina Økland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Ellen S. Tauland
avdelingsdirektør

6 vedlegg

Kopi til:
Riksrevisjonen
Direktoratet for økonomistyring - Tromsø

STYRINGSKALENDER 2014

LOTTERI- OG STIFTELSESTILSYNET

Når	Hva	Hvor	Ansvarlig
Innen 15. januar 2014.	Endelig tildelingsbrev for 2014	Sendes Lotteri- og stiftelsestilsynet	Medieavdelingen
Primo jan. 2014	Budsjettrundskriv	Til statlige virksomheter	AØ-avdelingen, etter drøfting med fagavdelingene
Innen 16. januar 2014	Forklaringer til statsregnskapet for 2013	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 20. februar 2014	Årsrapport for 2013	Sendes Medieavdelingen	Virksomheten
3. mars 2014	Frist for innmelding av eventuelle saker til Revidert Nasjonalbudsjett	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 3. mars 2014	Budsjettforslag for 2015, samt risikovurdering.	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Onsdag 23. april 2014	Etatstyringsmøte	I LSs lokaler, Førde	Medieavdelingen, etter drøfting av dagsorden med virksomheten og andre berørte avd.
Onsdag 23. april 2014	Medarbeidersamtale for Lotteri- og stiftelsestilsynets direktør	I LSs lokaler, Førde	Ekspedisjonssjef Medieavdelingen
Innen 12. sept. 2014	Regnskapsrapport pr. 31. august 2014	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 12. sept. 2014	Prognoser for inntekter, for plassering av evt. merinntekter som følge av kompensasjon for lønnsoppgjøret	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 22. sept. 2014	Supplerende innspill (ut over budsjettforslaget fra mars) til mål og prioriteringer, til foreløpig tildelingsbrev	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
22. september 2014	Evt. innspill til Nysaldering av budsjettet Omfatter evt. innspill <u>ut over</u> det som fremgår av regnskapsrapp. pr. 31.8.	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet

Innen 20. oktober 2014	Foreløpig tildelingsbrev 2015	Til Lotteri- og stiftelsestilsynet	Medieavdelingen
Innen 20. oktober 2014	Supplerende tildelingsbrev 2014 vedr. justeringer som følge av regnskapsrapport og evt. lønnsmidler	Til Lotteri- og stiftelsestilsynet	Medieavdelingen
Onsdag 19. november 2014	Etatstyringsmøte	I KUDs lokaler	Medieavdelingen, etter drøfting av dagsorden med virksomheten
Innen 5. desember 2014	Satsningsforslag 2015/ langsiktige strategier	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Innen 5. desember 2014	Tilbakemelding på målformuleringer og prioriteringer i foreløpig tildelingsbrev, samt risikovurdering i forhold til neste års mål og prioriteringer.	Sendes Medieavdelingen	Lotteri- og stiftelsestilsynet
Medio des. 2014	Rundskriv om rapportering til statsregnskapet for 2014	Til statlige virksomheter	AØ-avdelingen
Innen 15. januar 2015.	Endelig tildelingsbrev for 2015	Sendes Lotteri- og stiftelsestilsynet	Medieavdelingen

BUDSJETTFULLMAKTER FOR 2014

Sentrale bestemmelser om budsjettering, budsjett disponering og økonomiforvaltning i statlige virksomheter er samlet i Finansdepartementets "Veileder i statlig budsjettarbeid" som er tilgjengelig elektronisk på Finansdepartementets hjemmesider. Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet er omtalt i Finansdepartementets rundskriv R-110/2013 av 25.11.2013.

For 2013 gjelder følgende budsjettfullmakter for virksomhetene under Kulturdepartementet:

1. Overskridelse av driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

Virksomhetene kan overskride driftsbevilgningene mot tilsvarende merinntekter slik det framgår av oversikten nedenfor, *jf. Prop. 1 S Tillegg 1 (2012-2013)*:

1. overskride	mot tilsvarende
bevilgningen under:	merinntekter under:
kap. 300, post 01	kap. 3300, post 01
kap. 320, post 01	kap. 3320, postene 01 og 03
kap. 322, post 01	kap. 3322, post 01
kap. 323, post 01	kap. 3323, post 01
kap. 324, post 01	kap. 3324, post 01
kap. 326, post 01	kap. 3326, post 01
kap. 329, post 01	kap. 3329, post 01
kap. 334, post 01	kap. 3334, post 01
kap. 339, post 01	kap. 5568, post 73
kap. 340, post 01	kap. 3340, post 01
kap. 340, post 21	kap. 3340, post 21
kap. 342, post 01	kap. 3342, postene 01 og 02
- overskride bevilgningen under kap. 324 Scenekunstformål, post 21 Spesielle driftsutgifter med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 3324, post 02 Billett- og salgsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.
 - overskride bevilgningene under post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 329, kap. 334 og kap. 339 med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på hhv. kap. 3329, post 02 Inntekter ved oppdrag, kap. 334, post 02 Inntekter ved oppdrag og kap. 3339, post 07 Inntekter ved oppdrag. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på post 21.

Dersom inntektene under de inntektspostene som er omtalt i pkt. 1 ovenfor blir mindre enn budsjettert, innebærer dette at rammen under de aktuelle utgiftspostene må reduseres tilsvarende mindreinntekten.

Med unntak av kap. 3324, post 21, jf. pkt 2 ovenfor, kan bevilgningene under post 21 bare benyttes i den grad det kan skaffes oppdragsinntekter.

2. Nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Virksomhetene kan benytte nettobudsjettering under post 01 Driftsutgifter ved utskifting av utstyr. Adgangen til å nettoføre inntekter ved utskifting av utstyr er begrenset til inntil 5 pst. av bevilgningen under post 01.

3. Omdisponering mellom poster på budsjettet for statlige virksomheter

Virksomhetene kan gis adgang til å omdisponere inntil 5 pst. av bevilgningen under post 01 Driftsutgifter til investeringer under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, under samme kapittel. Slik omdisponering av midler skal godkjennes av departementet i hvert enkelt tilfelle. Før omdisponering kan foretas må derfor virksomhetene sende søknad om slik omdisponering til Kulturdepartementet.

4. Overskridelse mot innsparing i senere budsjett-termin

Virksomhetene kan gis adgang til å overskride driftsbevilgningen under post 01 Driftsutgifter med inntil 5 pst. til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre påløpende budsjett-terminene. Slik overskridelse skal godkjennes av departementet i hvert enkelt tilfelle. Før overskridelse kan foretas må derfor virksomhetene sende søknad om slik overskridelse til Kulturdepartementet.

5. Inngåelse av leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester

Virksomhetene kan inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret når avtalene gjelder virksomhetens ordinære drift og utgiftene kan dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå i avtaleperioden.

6. Overføring av budsjettmidler mellom statlige virksomheter

Overføring av budsjettmidler fra en virksomhet til en annen virksomhet kan skje ved at det overføres midler til mottakende virksomhets konto, eller ved at mottakende virksomhet får belastningsfullmakt, jf. Finansdepartementets rundskriv R-111/13 av 25.11.2013. Dersom det benyttes fullmakt, skal fullmakten alltid gis til virksomheten, og ikke til en eller flere personer.

Kopi av fullmakten sendes Kulturdepartementet v/Administrasjons- og økonomi-avdelingen.

7. Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra ett år til neste

Overføring av ubrukt driftsbevilgning (postene 01 og 21) fra ett år til neste skal godkjennes av Finansdepartementet. Virksomhetene sender eventuell søknad om

overføring av ubrukt driftsbevilgning til Kulturdepartementet i samsvar med de frister som blir fastsatt senere i eget rundskriv til virksomhetene om statsregnskapet for 2013.

8. Tilsetting av personale i statlige virksomheter

Jf. Statens personalhåndbok

Myndigheten til å tilsette virksomhetsleder ligger i Kulturdepartementet. For øvrige stillinger er tilsettingsmyndigheten lagt til virksomhetene (tilsettingsråd/styrer). Unntatt fra dette er likevel virksomheter uten styre/tilsettingsråd. For disse virksomhetene ligger tilsettingsmyndigheten i Kulturdepartementet.

9. Opprettelse og inndragning av stillinger

Den enkelte virksomhet kan selv opprette og inndra stillinger på bestemte vilkår.

9.1 Opprettelse av stillinger

Det kan opprettes stillinger under forutsetning av at:

- virksomheten har budsjettmessig dekning for de lønns- og driftskostnader som tilsettingen medfører innenfor den tildelte budsjettammen under post 01
- virksomheten kan dekke de lønns- og driftskostnader som tilsettingen medfører innenfor en realistisk forventning om hva driftsbudsjettet vil bli i de påfølgende år
- tilsettingen er i tråd med de føringer/forutsetninger for øvrig som er omtalt i dette tildelingsbrevet
- tilsettingen ligger innenfor rammene av tjenestemannsloven
- det kun nyttes stillingskoder fra gjennomgående lønnsplaner eller egne etatsplaner
- lønsplassering av stillingen behandles i samsvar med hovedtariffavtalens bestemmelser, jf. særlig hovedtariffavtalens pkt. 2.3.8 om kunngjøring av stilling.

9.2 Omgjøring av besatte stillinger

Jf. Statens personalhåndbok

Opphevelsen av Bevilgningsreglementets § 10 medfører ingen endringer i hovedtariffavtalens bestemmelser om omgjøring av besatte stillinger (også lederstillinger). Dette skjer som tidligere i årlige sentrale og lokale forhandlinger.

9.3 Inndragning av besatte stillinger

Forutsetningen for å kunne inndra en besatt stilling er at arbeidet faller bort. Vedtak om å inndra en besatt stilling må treffes skriftlig og skal inneholde:

- beskrivelse av stillingens arbeidsoppgaver og status (fast/midlertidig)
- begrunnelse for inndragningen - tas med både i oppsigelsesvedtaket og i underretningen til den tjenestemann som sies opp

Kulturdepartementet skal orienteres om vedtaket.

Det vises ellers til pkt. 3 i PM 20/97 av 29. september 1997, samt reglene i tjenestemannsloven og Hovedavtalen.

9.4 Fullmakter

Opprettelse av lederstillinger på kontorsjefnivå eller høyere, jf. lønnsplanene 90.100, 90.303 og 09.840, og opprettelse av stillinger som forsker, prosjektleder eller utredningsleder, jf. lønnsplanene 90.400, 90.510 og 90.520, skal forelegges Kulturdepartementet.

Virksomheter som er egne forhandlingssteder etter Hovedtariffavtalen i staten

Opprettelse av stillinger som avdelingsdirektør eller høyere skal forelegges Kulturdepartementet.

10. Lønnsfastsetting av stillinger ved tilsetting

Kulturdepartementet fastsetter lønn for de stillinger der tilsetningsmyndigheten er lagt til Kulturdepartementet.

For øvrige stillinger er lønnsfastsettingen lagt til den enkelte virksomhet, jf. hovedtariffavtalens pkt. 2.3.8.

ÅRSRAPPORT FOR 2014

Finansdepartementet har 18.09.13 foretatt endringer i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Endringene er i hovedsak gjort på bakgrunn av innføringen av standard kontoplan fra 1. januar 2014, og arbeidet med å standardisere presentasjonen av årsrapport og årsregnskap i staten. Endringer i bestemmelsene innebærer at årsrapport og årsregnskap f.o.m. 2014 skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter.

Det vises til pkt. 1.5.1. i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten skal inneholde seks deler med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. Leders beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidssikter
- VI. Årsregnskap

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

1. Årsrapportens del I-V

I henhold til pkt. 1.5.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten skal departementet i samråd med virksomheten avtale omfang og innhold i årsrapportens del I – V. Departementet vil ta dette opp i styringsdialogen med virksomhetene. Som bakgrunn for en slik drøfting, har departementet utarbeidet følgende skisse til innhold i årsrapportens del I-V:

- *Leders beretning (del I)*
Det gis en overordnet vurdering av virksomhetens samlede resultater, kort omtale av hva ledelsen har lagt vekt på i rapporten og en overordnet fremstilling av virksomhetens viktigste prioriteringer. Beretningen skal signeres av virksomhetslederen.
- *Introduksjon til virksomhetens og hovedtall (del II)*
Det gis en kort omtale av virksomhetens formål og organisering, og hvilket regnskapsprinsipp som benyttes. Det skal videre oppgis nøkkeltall for 2013 og 2014 (antall årsverk, samlet budsjett- og regnskap m.v.) og endringer fra 2013-14.
- *Årets aktiviteter og resultater (del III)*
Kulturdepartementet skal rapportere til Stortinget om oppnådde resultater i 2014 gjennom budsjettproposisjonen for 2016. Virksomhetenes resultatrapportering for 2014 vil danne grunnlag for denne rapporteringen. Resultatrapporteringen er også et viktig grunnlag for departementets formulering av mål- og resultatkrav for

kommende år. Virksomhetene må derfor legge vekt på å framskaffe og presentere data for oppnådde resultater for de mål som er trukket opp i tildelingsbrevet for 2014.

Virksomhetens rapport for 2014 skal inneholde:

- a. Kortfattet omtale av virksomhetens samlede aktivitet i 2014.
- b. Omtale av virksomhetens oppnådde resultater i 2014 for de resultatmål som er trukket opp i tildelingsbrevet for 2014. Omtalen skal begrenses til tiltak som er sentrale for mål- og resultatoppnåelsen.

Omtale av planer og aktiviteter i 2014 knyttet til eventuelle spesielle

- c. forutsetninger som er trukket opp i tildelingsbrevet for 2014

Rapporten må inneholde både tekstomtale og tabelloversikter som dokumenterer de resultater som virksomheten har oppnådd med sammenlignbare tall for 2013 og 2014 og tilhørende plantall for 2015. Det benyttes tallmateriale som i størst mulig grad sier noe om virksomhetens ressursutnyttelse.

Redusere og fjerne "tidstyver"

Regjeringen har bestemt at statlige virksomheter skal sette i gang et arbeid med sikte på effektivisering av egen drift, regelforenkling og andre forenklingstiltak i egen virksomhet. Virksomheten skal innarbeide en rapport om dette arbeidet i årsrapporten for 2014, jf. tildelingsbrevets vedlegg 5: P-6/2013 Fellesføring i tildelingsbrevene for 2014.

Likestilling

Offentlige myndigheter er i henhold til likestillingslovens § 1a pålagt å arbeide aktivt for å fremme likestilling, samt å redegjøre for arbeid og status på dette området i de årlige budsjettproposisjonene. Virksomheten må derfor redegjøre for arbeidet med likestilling og status for dette arbeidet i 2014. Redegjørelsen må bl.a. inneholde følgende oversikt:

	Totalt		Lederstillinger		Øvrige stillinger	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Kjønnsfordeling - alle ansatte (<i>i pst.</i>)						
Kjønnsfordeling - heltidsansatte (<i>i pst.</i>)						
Kjønnsfordeling - deltidsansatte (<i>i pst.</i>)						
Gjennomsnittslønn (<i>i 1 000 kr</i>) 1)						

1) beregnet med utgangspunkt i faktisk utbetalt lønn

Miljøarbeid

Offentlige myndigheter er også pålagt å redegjøre for arbeid og status på dette området i de årlige budsjettproposisjonene. Virksomhetene må derfor rapportere om status for ovennevnte arbeid, inkl. arbeidet med oppfølging av miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser, både når det gjelder statlige innkjøp og miljøledelse.

- Styring og kontroll av virksomheten (del IV)

Det gis en kort omtale av hovedelementene i virksomhetens opplegg for intern styring og kontroll, inkludert en vurdering av egnethet i forhold til måloppnåelse på kort og lang sikt.

- V. Vurdering av framtidsutsikter (del V)

Det gis en kort omtale av forhold i og utenfor virksomheten som belyser hvordan disse forholdene vil kunne påvirke virksomhetens evne til i oppfylle virksomhetens mål på lengre sikt.

2. Årsregnskap (del VI)

Finansdepartementet har i rundskriv R-115 av 2. oktober 2013, jf. KUDs brev av 15.10.2013, orientert om at utarbeidelse og avleggelse av årsregnskapet endres f.o.m. regnskapet for 2014.

Endringene innebærer bl.a. at det er utarbeidet krav til felles oppstillinger for presentasjon av årsregnskapet. Ovennevnte rundskriv gir nærmere bestemmelser om både innhold og oppstilling av regnskapet. Veiledningsmateriell og maler for oppstillinger og noter som virksomheten kan benytte ved utarbeidelse av årsregnskapet vil bli lagt ut på nettsidene til Direktoratet for økonomistyring.

Departementet viser for øvrig til ovennevnte rundskriv R-115 fra Finansdepartementet.

Virksomheten må også utarbeide oversikt over uerholdelige fordringer og avskrivninger av krav.

**RETNINGSLINJER FOR ØKONOMIFORVALTNING OG KONTROLL FOR
TILSKUDDSMOTTAKERE SOM FÅR TILDELTE DRIFTSSTILSKUDD FRA
KULTURDEPARTEMENTET I 2014**

Fastsatt av Kulturdepartementet 28.11.2013

1. Generelt

Kulturdepartementet vil presisere overfor tilskuddsmottakerne at de ulike lover og forskrifter som gjelder for den enkelte selskapsform, må følges. Vi viser spesielt til lov av 13. juni 1997 nr. 44 om aksjeselskaper (aksjeloven), lov av 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser, lov av 21. juni 1985 nr. 83 om ansvarlige selskaper og kommanditt- selskaper (selskapsloven), lov av 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven), lov av 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven) og lov av 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser med forskrifter.

2. Styrets, ledelsens og revisors ansvar

Styret/ledelsen plikter å påse at forvaltningen av institusjonen/organisasjonen til enhver tid skjer i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Vi vil spesielt peke på styrets oppgave som det ansvarlige organ for institusjonens/organisasjonens forvaltning. Har institusjonen/organisasjonen en administrerende direktør eller daglig leder, skal denne forestå den daglige ledelse i samsvar med gjeldende lover og forskrifter og etter retningslinjer og pålegg fra styret. Styret har en særskilt plikt til å påse at bokføring og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Denne interne kontrollen kan ikke erstattes av den revisjon som utføres av den eksterne revisor.

Kulturdepartementet vil generelt presisere nødvendigheten av at institusjonen/-organisasjonen har løpende oversikt over den økonomiske situasjon slik at forholdet mellom budsjetterte og faktiske utgifter og inntekter til enhver tid er under kontroll.

Styret/ledelsen har i tillegg en særskilt plikt til å påse at virksomheten drives i samsvar med de forutsetninger for statens tilskudd som er trukket opp i tilskuddsbrevet og i pkt. 3 nedenfor.

Styret/ledelsen plikter å varsle departementet/tilskuddsforvalteren umiddelbart dersom det oppstår vesentlige avvik i forhold til arbeidsbudsjettet eller de forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet.

3. Forutsetninger for tilskudd

Det er en forutsetning for statlig tilskudd at institusjonen/organisasjonen har kontinuerlig drift og kan vise til virksomhet i samsvar med de fastsatte målene. Det er videre en forutsetning at institusjonene følger de lover og regler som gjelder for arbeidslivet.

Institusjonen/organisasjonen vil ikke få ytterligere tilskudd i 2014 til dekning av eventuelle utgifter til driftskreditt eller til dekning av økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året eller merutgifter som følge av lønnsoppgjør.

Det gis ikke statlig støtte til gjeldssanering. Et eventuelt årsunderskudd må dekkes gjennom overføringer fra fri egenkapital eller over driftsbudsjettet i påfølgende budsjettår. I særskilte tilfeller kan det gis anledning til å dekke inn underskudd over en lengre tidsperiode enn ett år. Departementet vil i slike tilfeller skjerpe kravene til institusjonens/organisasjonens økonomistyring og kontroll.

4. Plan for disponering av utgifter og inntekter

Som grunnlag for institusjonens/organisasjonens løpende kontroll med den økonomiske utviklingen forutsettes det at institusjonen/organisasjonen utarbeider et arbeidsbudsjett så snart størrelsen på statstilskuddet er meddelt fra departementet. Arbeidsbudsjettet må inneholde samtlige utgifter og inntekter som forventes i løpet av året samt tilstrekkelig avsetning av midler til fri egenkapital som sikkerhet mot uforutsette kostnads- og inntektssvingninger. Departementet vil spesielt understreke behovet for en realistisk budsjettering av egeninntekter.

Nærmere opplysninger om arbeidsbudsjett blir gitt i budsjetttrundskrivet.

5. Krav til regnskap og regnskapsavleggelse

Institusjoner/organisasjoner som mottar driftstilskudd, skal oversende regnskap til departementet/tilskuddsforvalteren så snart som mulig og senest innen den fristen som er fastsatt i tilskuddsbrevet.

I forbindelse med avleggelsen av årsregnskapet vil vi særlig minne om:

1. Alle offentlige tilskudd skal spesifiseres i regnskapet med beløp og tilskuddsyterens navn. Dette gjelder også fylkeskommunale og kommunale tilskudd.
2. Vesentlige avvik mellom arbeidsbudsjett og regnskap skal kommenteres.
3. Når tilskuddet er kr 400 000 eller høyere skal regnskapet også revideres av statsautorisert eller registrert revisor. Unntatt fra dette kravet er institusjoner/-organisasjoner som benytter kommunerevisjon eller annet offentlig revisjonsorgan.
4. Når regnskapet skal revideres må revisjonsberetningen legges ved regnskapet. Beretningen må være undertegnet.
5. Regnskapet må underskrives av virksomhetens styre/ledelse (gjelder alle tilskuddsmottakere). Beretningen må være undertegnet.

Det kreves ikke at regnskapet er bekreftet av revisor når tilskuddet er under kr 400 000.

6. Regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller beregningen av tilskuddsbeløpet, skal oppbevares i henhold til bestemmelsene i regnskapsloven.

6. Protokoll fra generalforsamling

Tilskuddsmottakere som er aksjeselskap med statlig eierandel på 50 pst. eller mer, skal sende underskrevet protokoll fra generalforsamlingen til Kulturdepartementet innen én uke etter at generalforsamlingen er avholdt.

Tilskuddsmottakere som er aksjeselskap med statlig eierandel på mindre enn 50 pst. skal sende underskrevet protokoll fra generalforsamlingen til Kulturdepartementet så snart som mulig etter at generalforsamlingen er avholdt.

7. Departementets kontrolladgang

Departementet viser til det generelle pålegget Stortinget har gitt forvaltningen om å føre kontroll med tilskudd til "offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll", jf. § 10 2.ledd i Stortingets bevilgningsreglement. Bestemmelsen lyder:

"Ved tilskudd eller lån til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene."

8. Tilbakebetaling av tilskudd

Årlige tilskudd gis til det formål og på de premisser som er angitt i tilskuddsbrevet. Eventuelt ubenyttet tilskudd kan benyttes i senere budsjettermin.

Dersom tilskuddsmottaker akkumulerer overskudd over flere år gjennom mindre aktivitetsnivå enn det som er forutsatt ved tildelingen av tilskudd, vil størrelsen på det årlige tilskuddet kunne bli revurdert.

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er blitt benyttet til det gitte formålet, kan departementet/tilskuddsforvalter kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Dersom tilskuddsmottaker har mottatt tilskudd på bakgrunn av uriktige opplysninger, kan dette i særlige tilfelle rammes av bestemmelsene i straffelovens §§ 270-271.

Ved tilbakebetaling av tilskudd skal midlene overføres til:

Kulturdepartementet, Postboks 8030 Dep, 0030 OSLO
Bankkontonummer: 7694.05.00253

Det må framgå av innbetalingen hvilket kapittel- og postnummer midlene skal godskrives. Melding om tilbakeføring av midler med henvisning til kapittel- og postnummer, må også sendes til Kulturdepartementet.

9. Praktisering av retningslinjene

Departementet forutsetter at institusjonens/organisasjonens revisor blir gjort kjent med disse retningslinjene.

Dersom det oppstår tvil om praktiseringen av retningslinjene, bes departementet/-tilskuddsforvalteren kontaktet.

**RETNINGSLINJER FOR ØKONOMIFORVALTNING OG KONTROLL FOR
TILSKUDDSMOTTAKERE SOM FÅR TILDELTE PROSJEKT-/INVESTERINGS-
OG ENGANGSTILSKUDD FRA KULTURDEPARTEMENTET I 2014**

Fastsatt av Kulturdepartementet 28.11.2013

1. Krav til avleggelse av rapport og regnskap

1.1 Generelt

Tilskuddsmottakeren plikter å varsle departementet/tilskuddsforvalteren umiddelbart dersom det oppstår vesentlige avvik i forhold til de premisser som ligger til grunn for tilskuddet.

Tilskuddsmottaker skal så snart som mulig, og senest 3 måneder etter at tiltaket/-prosjektet er avsluttet/tilskuddet er disponert, evt. innen den frist som er fastsatt i tilskuddsbrevet, oversende departementet/tilskuddsforvalteren rapport om disponeringen av tilskuddet/om at tiltaket/prosjektet er gjennomført.

Når tilskuddet er kr 200 000 eller høyere skal det sammen med rapporten sendes inn revidert regnskap for tiltaket/prosjektet/disponeringen av tilskuddet. Regnskapet skal være undertegnet av tilskuddsmottaker og være revidert av statsautorisert eller registrert revisor. Unntatt fra dette kravet er institusjoner/organisasjoner som benytter kommunerevisjonen eller annet offentlig revisjonsorgan.

Når tilskuddet er under kr 200 000 skal det sammen med rapporten sendes inn regnskapsoversikt for tiltaket/prosjektet/disponeringen av tilskuddet, undertegnet av tilskuddsmottaker. Det kreves ikke at regnskapsoversikten er bekreftet av revisor.

Regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller beregningen av tilskuddsbeløpet, skal oppbevares i henhold til bestemmelsene i regnskapsloven.

1.2 Tilskudd til nasjonale kulturbyggprosjekter

For nasjonale kulturbyggprosjekter under kap. 320, post 73 som får tilskudd over flere år, skal det sendes inn rapport innen 1. august det enkelte år. For samtlige nasjonale kulturbyggprosjekter skal sluttrapport og regnskap oversendes departementet innen 12 måneder etter at prosjektet er avsluttet.

For øvrig gjelder bestemmelsene i avsnitt 1, 3, 4 og 5 under pkt. 1.1 ovenfor.

1.3 Tilskudd til private kirkebygg

For tilskudd til private kirkebygg under kap. 310, post 75, skal det sendes inn rapport innen 1. mai året etter at tilskuddet er utbetalt med rapport om hvordan arealene det er gitt tilskudd til brukes. Det skal også innen 12 måneder etter at tilskuddet er utbetalt oversendes regnskap som viser hva tilskuddet er brukt til.

For øvrig gjelder bestemmelsene i avsnitt 1, 3, 4 og 5 under pkt. 1.1 ovenfor.

1.4 Tilskudd med avregning (tilskudd der tilskuddets størrelse fastsettes som del av et budsjett eller regnskap)

For tilskudd som gis i form av hel eller delvis dekning av budsjetterte utgifter skal det sendes inn regnskap så snart som mulig, og senest tre måneder etter at tiltaket/prosjektet er avsluttet. Regnskap for tilskudd over kr 100 000 skal ha attestasjon fra statsautorisert eller registrert revisor der det skal framgå om de faktiske utgiftene svarer til de budsjetterte utgiftene.

For tilskudd som gis i form av hel eller delvis dekning av regnskapsførte utgifter skal det sendes inn regnskap. Regnskap for tilskudd over kr 100 000 skal ha attestasjon fra statsautorisert eller registrert revisor.

For øvrig gjelder bestemmelsene i avsnitt 1 og 5 under pkt. 1.1 ovenfor.

2. Departementets kontrolladgang

Departementet viser til det generelle pålegget Stortinget har gitt forvaltningen om å føre kontroll med tilskudd til "offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll", jf. § 10 2.ledd i Stortingets bevilgningsreglement. Bestemmelsen lyder:

"Ved tilskudd eller lån til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene."

3. Tilbakebetaling av tilskudd

Bli tilskuddet eller deler av tilskuddet ikke benyttet til det gitte formål, kan de overskytende midlene bli krevd tilbakebetalt. Tilskuddsmottaker plikter å gjøre Kulturdepartementet/tilskuddsforvalter oppmerksom på slike forhold så snart som mulig og senest innen 1. november det året tilskuddet er mottatt.

Tilskudd som skal avregnes etterskuddsvis, jf. pkt. 1.3 ovenfor, blir beregnet med en fastsatt prosentsats av budsjetterte/- regnskapsførte utgifter. Dersom de faktiske utgiftene har vært lavere enn budsjettert, vil de overskytende midlene bli krevd tilbakebetalt.

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er blitt benyttet til det gitte formålet, kan departementet/tilskuddsforvalter kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Dersom tilskuddsmottaker har mottatt tilskudd på bakgrunn av uriktige opplysninger, kan dette i særlige tilfelle rammes av bestemmelsene i straffelovens §§ 270-271.

Ved tilbakebetaling av tilskudd skal midlene overføres til:

Kulturdepartementet, Postboks 8030 Dep, 0030 OSLO
Bankkontonummer: 7694.05.00253

Det må framgå av innbetalingen hvilket kapittel- og postnummer midlene skal godskrives. Melding om tilbakeføring av midler med henvisning til kapittel- og postnummer, må også sendes til Kulturdepartementet.

4. Praktisering av retningslinjene

Dersom det oppstår tvil om praktiseringen av retningslinjene, bes departementet/-tilskuddsforvalteren kontaktet.

DET KONGELIGE FORNYINGS-,
ADMINISTRASJONS- OG KIRKEDEPARTEMENT**Rundskriv**

Departementene

Nr.	Vår referanse	Dato
P-6/2013	13/3766	18.12.2013

P-6/2013 Rundskriv - Fellesføring i tildelingsbrevene for 2014**Innledning**

Fornyings-, administrasjons- og kirke departementet (FAD) viser til rundskriv P 2/2009 N av 14. mai 2009.

Departementene skal for 2014 videreformidle én fellesføring til alle sine underliggende virksomheter. Denne omhandler arbeid med å redusere og fjerne tidstyver.

FAD ber departementene om å følge opp fellesføringen og rapporteringen på denne i den ordinære styringsdialogen med virksomhetene.

Kommunal- og moderniseringsministeren og nærings- og fiskeriministeren gjennomfører nå et arbeid med å forenkle og effektivisere offentlig forvaltning og offentlige tjenester. Arbeidet med å redusere og fjerne tidstyver inngår i dette. Av hensyn til fremdriften og helheten i arbeidet ber vi om følgende:

1. Hvert enkelt departement utarbeider en oppsummering og vurdering på bakgrunn av de tilbakemeldingene virksomhetene gir i sine årsrapporter om arbeidet med å fjerne og redusere tidstyver. Oppsummeringen oversendes Kommunal- og moderniseringsdepartement (KMD) innen 1. mai 2015.
2. Hvert enkelt departement utarbeider innen 1. november 2014 en samlet tilbakemelding til KMD om forslag til forenklinger fra de underliggende virksomhetene. Dette gjelder forslag fra virksomhetene til forenkling og fjerning av regelverk, prosedyrer mv som fastsettes av andre myndigheter.

Fellesføring 2014: Redusere og fjerne tidstyver i forvaltningen

Departementenes tildelingsbrev for 2014 til underliggende virksomheter skal ha følgende fellesføring:

"Statlige virksomheter skal i forbindelse med årsrapporten for 2014 rapportere til eget departement om arbeidet med fjerning av "tidstyver". Det vil si effektivisering av egen drift, regelforenkling og andre gjennomførte forenklingstiltak i egen virksomhet og overfor innbyggere, næringsliv og offentlige virksomheter.

I tillegg bes virksomhetene innen 1. september om å foreslå forenkling av regelverk eller prosedyrekrav fastsatt av andre som skaper "tidstyver" for virksomheten".

FAD anbefaler at departementene i sine tildelingsbrev supplerer ovennevnte tekst med omtale av bakgrunn, begrepsforklaring og bistand, se nedenfor.

Bakgrunn og nærmere om begrepet tidstyver

Forenkling er ett av regjeringens satsingsområder. En viktig strategi i den forbindelse er å arbeide med å identifisere, redusere og fjerne tidstyver. Å redusere og fjerne tidstyver dreier seg dels om å gjøre møtet og samhandlingen med offentlig sektor enklere for innbyggere og næringsliv, og dels om å effektivisere offentlig sektor slik at ansatte i offentlig sektor kan få mer tid til kjerneoppgavene og øke kvaliteten i oppgaveløsningen. Å redusere og fjerne tidstyver skal for eksempel bidra til at lærere kan få mer tid til undervisning og leger mer tid til pasientbehandling.

Tidstyver kan være forårsaket av forhold som virksomheten og virksomhetsledelsen selv kan gjøre noe med, slik som tungvinte arbeidsrutiner. Tidstyver kan også skyldes forhold virksomheten *ikke har kontroll med*, slik som lov, regelverk, innrapporteringskrav og prosedyrer fastsatt av andre myndigheter. I fellesføringen bes virksomhetene om å arbeide både med interne tidstyver som virksomheten selv har kontroll med, og eksterne tidstyver som virksomheten selv ikke har kontroll med.

Bistand

Virksomhetene kan henvende seg til Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) for å få bistand til hvordan kartleggings- og identifiseringsarbeidet kan gjennomføres, hvordan virksomhetene kan arbeide med å redusere tidstyver i egen virksomhet, og for å lære av andres erfaringer.

Med hilsen

Lars Bjørgan Schröder (e.f.)
kst. ekspedisjonssjef

Janne Corneliussen
kst. avdelingsdirektør

Kopi: Riksrevisjonen